

Z OBSAHU	Vatikánský rozhlas – hlas svobody	05
	Volební matematika pro konzervativního voliče	07
	Jean-Paul Sartre: Ateismus do důsledku	10
	Bůh ve svátostech. Křesťanská oběť	12

TRADICE OTCŮ

Z traktátu *O Trojici*
od svatého biskupa Hilaria
z Poitiers (ca 315–367)

A jinde (*Kristus*) říká: Budu prosit Otce a dá vám jiného Přímluvce, aby s vámi zůstal navždy: Ducha pravdy. Ten vás uvede do celé pravdy. On totiž nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit to, co uslyší, a oznámí vám, co má přijít. On mě oslaví, protože z mého vezme.

To bylo řečeno, aby se nám otevřela cesta k pochopení četných skutečností, v nichž je obsažena jednak vůle dárce, jednak smysl a podmínka daru. Protože ve své nemohoucnosti nejsme s to pochopit ani Otce, ani Syna, právě dar Svatého Ducha, který nám byl přímo slíben jako pomoc, má osvětlit naši víru v nepochopitelné Boží vtělení.

Přijímáme tedy Ducha kvůli poznání. Je to podobné jako u lidského těla. Nemá-li podmínky, aby sloužilo, zůstane nečinné. Tak bude-li očím chybět světlo nebo den, nijak nám neposlouží; ani uši se nebudou znát k svému úkolu, nezazní-li hlas nebo zvuk; ani nos nebude vědět, k čemu je, nebude-li se šířit žádná vůně. A není to proto, že by se z nějakého důvodu ztratila jejich přirozená schopnost, ale proto, že jejich funkce je závislá na podnětu. A stejně je tomu s lidskou duší: jestliže jí víra nedodá dar Svatého Ducha, bude sice mít přirozenou schopnost poznání Boha, ale světlo skutečného poznání jí bude chybět.

Otcův dar, který je v Kristu, je jediný a je k dispozici všem. A toho, co nikde nechybí, se každému nabízí tolik, kolik kdo chce, takže kolik si kdo zaslouží, tolik ho bude mít. Tento dar bude s námi až do skonání věků, je nám útěchou v našem očekávání a pro působení své milosti zárukou budoucí naděje, je světlem naší mysli a slávou naší duše.

Převíší v Dachau se modlí v nemocničním baráku. Foto: scrapbookpages.com

Vzpomínáme...

Nacisté připravili republiku o mnoho zasvěcených osob

Květen 1945 přinesl konec války v Evropě a konec perzekucí s ní spojených. Patřila k ní i perzekuce katolíků, resp. duchovních: o té se výslovně zmínil americký žalobce před norimberským tribunálem 8. ledna 1946. *Jacksonova zpráva* mluví o zatýkání kněží hned po březnu 1939, o rozpouštění řeholních řádů, o potlačování výuky náboženství na školách, o zastavování katolického tisku, o rozpouštění tělovýchovné organizace Orel...

Stovky našich kněží prošly koncentračními tábory, věznicemi, mučírny gestapa. Řada z nich zde položila své životy. Podíl perzekvovaných kněží vyplývá z čísel. Tak např. pražská diecéze měla v roce 1938 okolo 1300 kněží včetně řeholních: z tohoto počtu tvořili Češi jen něco přes polovinu a diecéze byla po zaboru Sudet zmenšena o podstatnou část (Tachovsko, Karlovarsko, Chebsko...). Ze zbylého počtu Čechů byli tři kněží popraveni, přes dvacet jich ve vě-

zení zemřelo, dalších více než sto prošlo koncentračními tábory a věznicemi a asi padesát jich bylo internováno. Počty perzekvovaných kněží v jiných diecézích jsou obdobné. Několik set českých kněží a laiků bylo vězněno v koncentračním táboře Dachau, jímž celkem prošlo přes 2500 katolických duchovních – z toho více než polovina Poláků.

Nacisté zabrali arcibiskupský seminář v Dejvicích, biskupský seminář v Českých Budějovicích a další; po heyrichádě byla fakticky zrušena většina bohosloveckých učilišť, protože studenti byli odesláni na nucené práce. Byla zatčena třetina kanovníků svatovítské kapituly.

Nejostřejší byl postup vůči řeholím. Jezuitům byla zrušena gymnázia v Bubenci a na Velehradě pro „Říši nepřátelskou činnost“, byla jim zabráná řádová kolej s filosofickým studiem v Benešově i rezidence u svatého Ignáce v Praze; benediktinům byl zabrán emauzský kostel

Dokončení na str. 2 dole

Jedna z obětí útoku na křesťanské studenty v Iráku 2. května.
Foto: daylife.com/Reuters/Azad Lashkari

Situace iráckých křesťanů se stále zhoršuje

„Je bezpodmínečně nutné, aby Spojené národy intervenovaly a ochránily křesťany v Iráku. Nebudou-li civilní a vojenské úřady schopny nás chránit, musíme se obrátit na mezinárodní instituci,“ řekl syrsko-katolický arcibiskup Mosúlu George Casmoussa agentuře *Fides* po útoku na tři školní autobusy.

Křesťanská komunita žije ve strachu, lidé jsou vyčerpaní ze stálého násilí, teroru a nejistoty.

Fides

Dokončení ze str. 1

i klášter, členové řádu posláni do koncentračních táborů nebo nuceně nasazeni; stejně bylo naloženo s novoríšskými premonstráty a dalšími. Milosrdným bratřím byla odňata nemocnice Na Františku, většina jich byla poslána do koncentračního tábora. Ženským řeholím, které se zabývaly výukou, byly zabírány školy (voršílkám, školským sestřím, františkánkám atd.) Také řeholnice byly odesílány do koncentračních táborů, z nich např. dominikánka Dolanská v Ravensbrücku zahynula.

Gestapo brzy poznalo, odkud je živěn odpor českého lidu. Proto byly už v roce zakázány poutě a církevní průvody.

Komunisté vynaložili velké úsilí, aby tyto oběti byly zneváženy nebo zapomenuty. Mimo jiné asi také proto, že sami postupovali v perzekuci Církve podle stejného schématu.

Michaela Freiová

Mezinárodní federace lékařů v Lurdech

Lurdy. V Lurdech v neděli skončil 23. světový kongres Mezinárodní federace sdružení katolických lékařů. Událost se konala při příležitosti 25. výročí vzniku Papežské rady pro pastorační zdravotnictví. Na závěr nedělní bohoslužby pro účastníky přečetl Mons. Jacques Perrier, biskup diecéze Tarbes-Lourdes, který mši předsedal, poselství Benedikta XVI.

Papež v něm vyzval přítomné lékaře, aby prohloubili svou identitu katolických lékařů a aby ještě pevněji přilnuli k osobě Krista, který na sebe vzal lidské utrpení a svým slitováním, které nám projevil, nás vysvobodil od zla. Benedikt XVI. v listu také znovu potvrdil, jak velký význam má v dnešní době podpora úcty k lidskému životu. Katoličtí lékaři musí být „svědky lásky bez hranic, kterou má Bůh k těm, kdo trpí na těle, na duši i na duchu“. Katoličtí lékaři z celého světa v Lurdech reflektovali o nejdůležitějších tématech svého každodenního profesního života, o fázi rodičského se i umírajícího života a o tématech spojených se zdravotnickou péčí v Třetím světě.

Velkou roli na 23. světovém kongresu Mezinárodní federace sdružení katolických lékařů měla samozřejmě také modlitba. V sobotu se jeho účastníci kromě eucharistické bohoslužby zúčastnili také Křížové cesty nemocných a tradičního eucharistického procesí.

Radio Vaticana

Arcibiskup Duka se setkal s pracovníky Generálního sekretariátu ČBK

Pražský arcibiskup Dominik Duka byl letos v dubnu zvolen předsedou České biskupské konference na jejím 80. plenárním zasedání. Od olomouckého arcibiskupa Jana Graubnera, který byl předsedou ČBK dvě pětiletá funkční období, převzal úřad k 1. květnu 2010.

Po přivítání generálním sekretářem ČBK biskupem Ladislavem Hučkem poděkoval arcibiskup Dominik Duka pracovníkům za jejich dosavadní práci, protože jako dlouholetý člen ČBK (od roku 1998) ji dobře zná. Vyzval je tedy, aby i nadále pracovali s odvahou a otevřeností. Z řady úkolů, které před ČBK stojí, zvláště zmínil přípravu na oslavy dvou významných jubileí: 800. výročí narození svatě Anežky České (rok 2011) a 1150. výročí příchodu věrozvěstů Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu (2013). Tato výročí jsou významná nejen pro Církev, ale pro celou naši společnost, proto bude Církev spolupracovat i s řadou kulturních a vzdělávacích institucí.

TS ČBK

Augsburg: Biskup Mixa odchází

Benedikt XVI. přijal nabídku odstoupení augsburžského biskupa Waltera Mixy. Ve svém zdůvodnění biskup napsal, že mu jde o dobro diecéze. Veřejná diskuse o jeho osobě totiž rozdělila diecézi na ty, kdo s jeho odchodem souhlasí, a ty, kdo ho označují za oběť štvavé kampaně.

Obvinění biskupa Mixy se týkají jeho působení v katolickém sirotčinci Schrobenausen v sedmdesátých letech, kde měly být děti brutálně trestány. Šetření má ukázat, zda šlo skutečně o výprasky rákoskou, nebo o pohlavky. K tomuto obvinění přistoupilo tvrzení o sexuálním zneužívání v době Mixova působení v Eichstättu. Proti tomu se biskup ohrazuje a zvolil si právního zástupce.

Kathnet

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz. Máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem, můžete se zaregistrovat na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

Kardinál Schönborn zpochybnil církevní morálku

Kardinál Christoph Schönborn se na veřejnosti vyjádřil, že u homosexuality „bychom měli více akcentovat kvalitu vztahu. ... Stabilní vztah je jistě lepší než promiskuita.“ Kardinál se také přimlouval za „nový pohled“ na rozvedené a znovu sezdané lidi. Řekl, že „bychom se neměli soustředit na hřích, ale spíše na snahu vyrovnat se s příkázáními“.

Sanktpöltenský morální teolog Josef Spindelböck kardinálovy výroky kritizoval. Řekl, že morálka povinnosti v kantovském smyslu Církev nikdy nezastávala, ale chápe Boží příkázání jako ukazatele cesty pravé svobody. Právě z pastoračního hlediska je důležité, ba nutné jasně pojmenovat hříšnost určitých typů jednání, které jsou „vnitřně zlé“. Vyžaduje to jak pravda, tak láska k bližnímu. Církev musí své pastorační úsilí zaměřit k tomu, aby člověka vyvedla z hříšného vztahu k bohulibému životu.

Kathnet

Severní Korea: Biskupové se pohřešují

Od osmdesátých let minulého století nedokázal nikdo odpovědět na oficiální dotazy Vatikánu, kde se nacházejí biskupové tří severokorejských diecézí – Pchjongjangu, Hamhungu a Chunchonu.

Ještě v polovině minulého století byla třetina hlavního města katolická, zatímco na venkově tvořili katolíci jen jedno procento. Za korejské války komunisté pronikli na Jih a uspořádali hon na misionáře, zahraniční duchovní a korejské křesťany. Komunistický režim se snažil zničit jakoukoli stopu církevní přítomnosti. Na Severu byly zničeny všechny kláštery a kostely, kněží a řeholníci byli zatčeni a odsouzeni k smrti. Apoštolský nuncius, americký občan Patrick James Byrne, byl také zatčen a odsouzen k smrti, ale rozsudek nebyl vykonán. Nuncius byl dopraven do pracovního tábora a zde po několika letech zemřel.

V poválečných letech nebyly žádné zprávy o osudu křesťanů: dosud není známo, co se stalo se 166 kněžími a řeholníky, kteří zůstali po válce na Severu. Podle oficiálních čísel jsou tam 4000 katolíků a 11 000 protestantů, podle neoficiálních zdrojů je jich ještě méně. Jsou zde jen tři kostely – dva protestantské a jeden katolický. Katolický kostel v Pchjongjangu je zřejmě jen „na ukázkou“.

Trestná je účast na tajných bohoslužbách i držení Bible (může být udělen trest smrti). Distribuce Biblí se trestá smrtí.

Symbolem pronásledování je Mons. Hong Yong-ho, první biskup Pchjongjangu. I když by mu teď muselo být už přes sto let, Vatikán ho stále drží na svých seznamech, protože „nelze vyloučit, že je ještě v některém převýchovném táboře“.

Asia News

Kongo: Obnova zemědělství pomáhá čelit krizi

Světová finanční krize zhoršila stav zaměstnanosti v jihovýchodním Kongu. Dvě zdravotnická centra v oblasti proto zahájila projekt, díky němuž se mladí učí rolnickým dovednostem, které už vymizely.

Lidé se učí zemědělským metodám a jsou vedeni k diverzifikaci výroby potravin, aby se zlepšily jídelní návyky. Projekt jim také pomáhá v prodeji jejich produktů na místních trzích. Mnoho žen začalo pěstovat plodiny a zavodňovat pole. Polovinu produktů prodávají, druhou polovinou se živí rodina. Do projektu je zapojeno 2400 rodin.

Fides

Italští dobrovolníci pro somálské uprchlíky

Uprchlíkový tábor v Daadabu, asi 500 km od Nairobi a 80 km od somálské hranice, je jedním z největších; zdržuje se v něm asi 270 000 Somálců. Někteří tu žijí už dvacet let, většina se tu narodila. Životní podmínky jsou tvrdé, počasí drsné.

Italská asociace dobrovolníků – AVSI – zde loni zahájila vzdělávání: nastoupilo tu 186 kvalifikovaných učitelů, kteří učí 33 000 dětí.

Fides

Polští kněží si připomněli své mrtvé

Při příležitosti letošní kněžské pouti do Čenstochové byla vydána kniha *Kněžský slib*, jež obsahuje jména asi 3000 polských kněží zabitých za 2. světové války, za komunistické vlády a v misiích. Kněží také předložili Madoně urnu se zemí z míst, kde byli kněží zabíjeni.

Přes 5000 kněží a seminaristů se zúčastnilo mše svaté, jíž předsedal kardinál Hummes, předseda kongregace pro klérus. V kázání kardinál řekl: „Musíte jít do rodin, na pracoviště, do škol, na university a všude hledat ty, kdo nemají víru.“

Fides

Portugalský kardinál o „čtvrtém fatimském tajemství“

Několik hodin před začátkem papežovy portugalské cesty prohlásil portugalský kardinál kurie José Saraiva Martins, že tzv. čtvrté fatimské tajemství neexistuje. Podle kardinála se tvrzení o něm neopírá o žádná fakta.

„Benedikt XVI. má k Fatimě silný vztah,“ řekl kardinál. „Ještě jako kardinál vedl Ratzinger světovou pouť do Fatimy, kam přišly statisíce lidí. Právě on připravil uveřejnění posledního fatimského tajemství.“

Kathnet

Budova Vatikánského rozhlasu. Foto: Wikimedia Commons, Nicolai Schäfer

VATIKÁNSKÝ ROZHLAS – HLAS SVOBODY

Za malou českou redakcí zůstává velké dílo

Papežským poselstvím *Omni creaturae* zahájil 12. února 1931 své vysílání Vatikánský rozhlas. Už od počátku představoval svobodný hlas katolické církve a jejích papežů, který promlouval přes hranice států, válečných front i přes železnou oponu.

V roce 1929, krátce po podepsání Lateránských dohod, svěřil papež Pius XI. Guglielmu Marconimu vybudování rozhlasové stanice v novém vatikánském státě. Dne 9. února 1939 Pius XI. zemřel a nový vatikánský rozhlas sledoval průběh konkláve i korunovaci Pia XII. Tyto události komentoval už v devíti jazycích.

Když vypukla válka, stal se vatikánský rozhlas prostředkem svobodného zpravodajství, navzdory cenzurám a rušení. Goebbels slíbil, že rádio umlčí, ale např. francouzské hnutí odporu přepisovalo rozhlasové přenosy a tajně je rozšiřovalo.

Po skončení války vysílání rozhlasu obohatily další jazyky. V roce 1958, v době volby Jana XXIII., byl zahájen provoz nových studií a redakcí. Jen 2. vatikánskému koncilu věnoval rozhlas více než 3000 hodin přenosů ve 30 jazycích.

V roce 1978, kdy byl zvolen papežem Jan Pavel II., bylo rozšířeno materiální zázemí a rozrostl se i personál.

Dnes vatikánský rozhlas vysílá na šesti různých kanálech ve 40 jazycích a personál rozhlasové stanice tvoří téměř 400 osob z celého světa, většinou laiků.

Hlas Svatého stolce v češtině

U kolébky českého vysílání stál pražský arcibiskup, později kardinál Josef Beran. Za svého prvního pobytu v Římě v roce 1947 požádal o zvláštní vysílání pro Československo. Správně předvídal, že české katolíky čeká doba nesvobody a perzekuce. První relace pro naši republiku zazněla 22. dubna 1947.

Přípravou a organizací byl pověřen tehdejší spirituál Nepomucena P. Václav Feřt SJ.

Všichni byli přesvědčeni o nesmírném významu českého a slovenského vysílání pro naše katolíky. Vždyť už v roce 1947 bylo ministerstvo informací v rukou komunistů a katolické vysílání v domácím rozhlasu bylo nemožné.

V době 2. vatikánského koncilu měli vládou připuštění biskupové od domácích úřadů zakázáno mluvit v „nepřátelském“ rozhlasu. Teprve během Pražského jara mohli při svých návštěvách hovořit k československým katolíkům prostřednictvím Vatikánského rozhlasu. S postupující normalizací byly jejich proslovy stále sporadičtější. Až po jmenování litoměřického biskupa Štěpána Trochty (5. 3. 1973) se obnovila praxe pravidelných proslovů při jeho návštěvách v Římě. Podobné možnosti měl i kardinál František Tomášek, když bylo zveřejněno jeho

jmenování kardinálem. Kardinál Beran mluvil ve vatikánském rozhlasu naposled na Zelený čtvrtek roku 1969, krátce před svou smrtí.

Od listopadu 1949 se naše sekce rozdělila na českou a slovenskou.

Koráb Církve na vlnách éteru

Papežský rozhlas musel pracovat na obtížné frontě – na poli informací. Jeho vysílání byla často přepisována a tajně rozšiřována. Pranýřovala porušování lidských práv, a zvláště svévolné zákroky proti civilnímu obyvatelstvu. Rozhlas se navíc stal spojkou s rodinami uprchlíků, zajatců a ztracených, jimž dával a od nichž dostával zprávy.

Od poválečných let až dodnes se vatikánský rozhlas snaží dávat prostor a hlas jednotlivým místním církevním událostem.

Druhý vatikánský koncil zmobilizoval energii a nadšení a na celém světě posílil misijní úsilí katolické víry. To vše se přitom odehrávalo v údobí studené války, v čase poznamenaném přehradami a zdmi. Zatímco se budovaly nové přehrad, jež měly rozdělovat národy a státy, koncilní Církev se v duchu Jana XXIII. otevírala dialogu a konfrontaci. Od roku 1981 do roku 1991 vzrostl počet vysílaných hodin o 40 procent.

Jan Pavel II. řekl při své návštěvě rozhlasu: „Za 60 let vatikánský rozhlas, který vznikl jako výraz svrchovanosti a nezávislosti Svatého stolce, pokračuje v úsilí, aby byl slyšet svobodný hlas římského velekněze a Církve v různých

řečech, aby tak bylo hlásáno evangelium a hájena lidská práva.“

Svědectví dělníka slova

Klíčovou postavou českého vysílání je P. Josef Koláček SJ. Ten zažil v roce 1950 „akci K“, při níž byli jezuité, spolu s ostatními řeholníky, internováni. Pak prošel oddíly PTP a léty práce pomocného dělníka. V roce 1968 byl tajně vysvěcen na kněze, ale se souhlasem představeného odešel za hranice. V roce 1969 bylo rozhodnuto, aby nastoupil ve vatikánském rozhlasu, kde působí od počátku sedmdesátých let.

Jak chápe své poslání na tomto místě? „Být hlasem Svatého otce pro Církev doma a informovat naše věřící o životě Církve v ostatních zemích. A pokud je to možné, doplňovat, oč je Církev okrádána režimem v náboženské a kulturní oblasti,“ řekl v jednom rozhovoru.

O působení české redakce tehdy řekl: „V padesátých letech jsme doufali proti vší naději, že utrpení, které Církev snáší pro Krista a věrnost evangelium, musí přinést ovoce Boží obrody a snad v příštích generacích i rozkvět.“

„V době Pražského jara užší výbor řeholních představených, kteří chtěli jednat s vládou o obnovení řeholních komunit, sesbíral údaje o době, kterou tehdy žijící členové a členky řádů a kongregací strávili ve vězení,“ vypráví P. Koláček. „Vyšlo jim astronomické číslo 42 763 let. ... Je nám při pohledu na to, co se děje doma, jako při ranních červánkách – ano, svítá.“

První mikrofon Vatikánského rozhlasu.
Foto: orbiscatholicus.blogspot.com

Každé ráno chodí P. Koláček pěšky z jezuitské residence do budovy rozhlasu, kde je už čtyřicet let dělníkem slova. Spolu s ním zde nyní působí další, o generaci mladší jezuita P. Milan Glaser SJ a dvě laické pracovnice – Markéta Šindelářová a Johanka Bronková. Redakce je to malá (Poláků je sedm), ale zůstává za ní velké dílo.

Když jsem v redakci listovala záznamy pořadů z různých let, počínaje rokem 1955, pocítovala jsem hlubokou úctu k vytrvalému úsilí jezuitských kněží i laiků, kteří se i v nejhorsích dobách snažili morseovkou informací klepat na železnou oponu – den za dnem, rok za rokem.

Touto cestou jim – jistě za všechny čtenáře – vyslovuji úctu a dík.

Michaela Freiová

Michaela Freiová
Šéfredaktorka týdeníku
RC Monitor a internetového
zpravodajského serveru
Res Claritatis

Benedikt XVI. se zdraví s P. Josefem Koláčkem SJ při své návštěvě ve Vatikánském rozhlasu. Foto: P. J. Koláček SJ

KNĚZ A PASTORACE V DIGITÁLNÍM SVĚTĚ. NOVÁ MÉDIA VE SLUŽBĚ SLOVU

Poselství papeže Benedikta XVI. k XLIV. Světovému dni sdělovacích prostředků

Draží bratři a sestry,

téma letošního Světového dne sdělovacích prostředků – *Kněz a pastorec v digitálním světě. Nová média ve službě Slovu* – se vhodně začleňuje do průběhu Roku kněží a předkládá především úvahy o široké a citlivé pastorační oblasti, jakou je komunikace a digitální svět. V ní se knězi nabízejí nové možnosti, jak může vykonávat svou službu Slovu a Slova. Moderní komunikační prostředky se již před časem zařadily mezi obvyklé nástroje, jimiž se církevní společenství vyjadřují a navazují kontakt s vlastním okolím a velmi často tak nastolují formy dialogu v širším okruhu. Současné nesmírné rozšíření a značný vliv těchto komunikačních prostředků je však činí pro kněžskou službu ještě důležitějšími a užitečnějšími.

Prvořadým úkolem každého kněze je zvěstovat Krista, Boží Slovo, které se stalo tělem, a prostřednictvím svátostí hlásat různorodou božskou milost, která přináší spásu. Církev, shromážděna Slovem, je znamením a nástrojem společenství, které Bůh s člověkem uskutečňuje a které je každý kněz povolán vytvářet v NĚM a s NĚM. V tom spočívá nejvyšší důstojnost a krása kněžského poslání, skrze něž se přednostně uskutečňuje to, co tvrdí apoštol Pavel: „*Písmo přece říká: ‚Žádám, kdo v něho věří, nebude zklamán ... Vždyť, každý, kdo bude vzývat jméno Páně, bude spasen.‘ Jak ho však mohou vzývat, když v něho neuvěřili? A jak (v něj) mohou uvěřit, když o něm ještě neslyšeli? Jak (o něm) však mohou uslyšet bez hlasatele? Ale jak mohou hlásat, jestliže nebyli poslání?*“ (Řím 10,11.13–15).

K tomu, abychom mohli uprostřed velkých kulturních změn, zvláště patrných ve světě mládeže, na tyto otázky adekvátně odpovědět, jsou způsoby komunikace, které otevřel technologický vývoj, nepostradatelným nástrojem. Di-

Znovu vás, drazí kněží, vyzývám, abyste moudře využili jedinečné příležitosti, které moderní komunikace nabízí.

Digitální svět dává k dispozici prostředky s téměř neomezenou kapacitou projevu a otevírá tím pozoruhodné perspektivy k uskutečnění pavlovského nabádání: „*A běda, kdybych ho (evangelium) nehlásal!*“ (1 Kor 9,16). Rozšířením těchto prostředků se tudíž odpovědnost za hlásání slova nejen zvyšuje, ale je i naléhavější a vyžaduje větší motivaci a efektivnější úsilí. Kněz se tak ocitá jakoby na začátku „nových dějin“, protože nakolik budou moderní technologie vytvářet stále intenzivnější vztahy a digitální svět rozšíří své hranice, o to víc bude povolán pastoračně se jim věnovat a znásobit své úsilí, aby sloužily Slovu.

Přesto může šířící se multimediálnost i různorodá „škála funkcí“ komunikace skrývat riziko, způsobené především pouhou potřebou upozornit na sebe a mylně

považovat web jenom za prostor, který se má zabrat. Od kněží se však vyžaduje schopnost pohybovat se v digitálním světě a současně být neustále věrni evangelnímu poselství. Budou tak plnit svou úlohu animátorů společenství, kteří se stále častěji vyjadřují prostřednictvím mnoha „hlasů“, poskytovaných digitálním světem. Evangelium budou hlásat jednak za pomoci tradičních pomůcek, ale také za pomoci nové generace audiovizuálních prostředků (fotografie, video, animace, blog, web), které jsou dosud neznámou příležitostí pro dialog a užitečnými prostředky i pro evangelizaci a katechezi.

Moderní komunikační prostředky knězi umožní, aby seznamoval dnešního člověka se životem Církve a pomáhal mu odhalovat Kristovu tvář, když spojil vhodné a odborné využití těchto prostředků, kterému se naučil i během formace, s důkladnou teologickou přípravou a jasnou kněžskou spiritualitou, živou neustálým spojením s Pánem. Spíše než odbornost v oblasti médií musí kněz při kontaktu s digitálním světem nechat vyniknout své srdce zasvěceného člověka, aby dal duši nejen vlastního pastoračního úsilí, ale také nepřetržitěmu komunikačnímu toku v „síti“.

I v digitálním světě musí vyjít najevo, že láskyplná péče, se kterou se k nám Bůh skrze Krista obrací, není minulostí ani teoretickým poznatkem, ale konkrétní a současnou skutečností. Pastorec v digitálním světě by měla být schopná ukázat současnému člověku a dnešnímu osamocenému lidstvu, že „*Bůh je blízko; že v Kristu si všichni navzájem patříme*“ (Benedikt XVI., *Vánoční přání Římské kurie, Osservatore Romano*, 21.–22. prosince 2009, str. 6).

Kdo jiný než muž Boží může prostřednictvím svých schopností v oblasti nových digitálních prostředků lépe roz-

Dokončení na str. 14

VOLEBNÍ MATEMATIKA PRO KONZERVATIVNÍHO VOLIČE

S každými blížícími se volbami většinou řešíme otázku, komu dát svůj hlas. Pokud nepatříme ke skalním příznivcům některé z vládnoucích stran, nejspíše budeme z vývoje politického života u nás rozčarování a budeme přemýšlet o změně. Možnost, která se přímo nabízí, je volba nějaké nové strany, která se účastí na vládě dosud nezprofanovala a jejíž zástupci slibují čestnější a odpovědnější výkon veřejné moci. V tomto duchu vznikají občanské iniciativy (např. www.voltenevovolene.cz) a podobně se vyjádřil i biskup Václav Malý, když vyzval věřící, aby nevolili velké strany, protože se zdiskreditovaly. V praxi však takový záměr většinou končí přesně opačně, než jeho autoři původně zamýšleli. Nové strany se do parlamentu nedostanou, hlasy jejich voličů propadnou a větší díl moci připadne těm stranám, které ve vládě chceme vidět ze všech nejméně.

Proto bychom při svém rozhodování, koho volit, měli především zvážit, jestli námi vybraná strana má reálnou šanci získat alespoň jednoho poslance a ovlivňovat tak rozhodování parlamentu. Jestliže je šance na zvolení poslance za tuto stranu velmi nízká, je nerozumné takovou stranu volit. Hrozí totiž, že náš hlas propadne a efekt bude stejný, jako bychom k volbám vůbec nešli. Volit pouze podle toho, jak se nám líbí program nebo představitelé určité strany, a neposuzovat reálnost šance na jejich zvolení je naivní. Mnohem lépe uděláme, když ze stávajících stran vybereme tu nejméně špatnou.

Současný volební systém totiž preferuje velké strany a koalice a penalizuje ty malé. Jestliže např. levici reprezentují jedna nebo dvě velké strany, zatímco pravice je rozdrobená do několika menších stran, bude pro získání stejného počtu poslanců potřebovat výrazně větší počet hlasů. Volební systém se nám nemusí líbit, může se nám zdát nespravedlivý, ale dokud bude platit, musíme se s tím

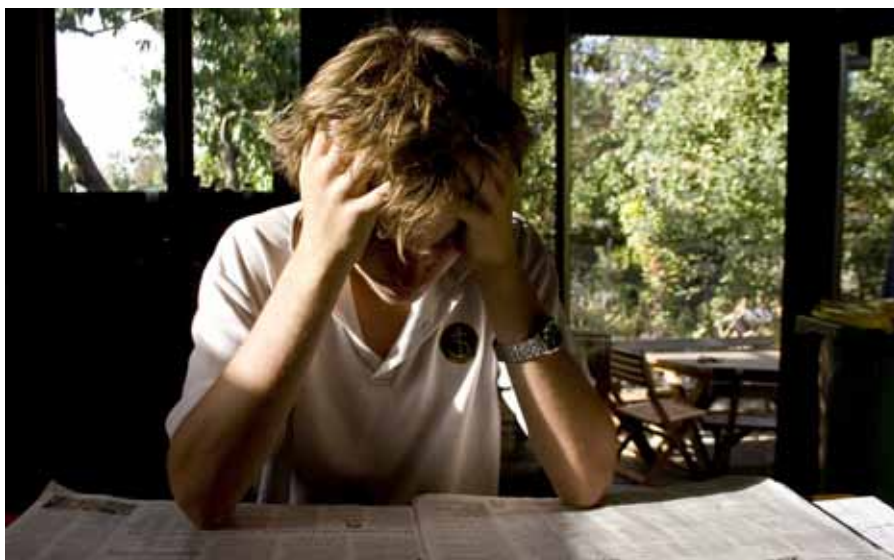

Foto: Flickr, Leonrw

Dát hlas straně, která nedosáhne pěti procent, je ve výsledku stejné jako se voleb vůbec neúčastnit.

smířit a v rámci omezení, která ukládá, se snažit použít svůj hlas tak, abychom přispěli ke zvolení vlády, která bude nejlépe reprezentovat naše zájmy. Tedy takové vlády, která bude jednat spravedlivě a maximálně usilovat o prosazení obecného dobra.

Součástí našeho volebního rozhodování proto tvoří i taktika, jak v rámci platného volebního systému optimálně využít svůj hlas tak, aby jeho váha byla co největší. Pokusíme se tedy objasnit principy, na kterých je náš volební systém založen. Přitom se zaměříme především na praktické využití těchto znalostí v našem volebním rozhodování. Pro lepší pochopení budeme výklad ilustrovat na příkladech z voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu v červnu 2006.

Banálním, ale podstatným faktem je, že o výsledku voleb rozhodují pouze ti, kdo se jich zúčastní. Ti ostatní ponechá-

vají rozhodnutí o své budoucnosti v rukou svých disciplinovanějších spoluobčanů. Ve volbách do sněmovny v roce 2006 bylo odevzdáno 5,3 milionu platných hlasů, oprávněných voličů přitom bylo 8,3 milionu.

Druhá podstatná skutečnost při volebním rozhodování spočívá ve výběru strany, která má reálnou šanci získat alespoň 5 % všech odevzdaných hlasů. Pouze hlasy odevzdané těmto stranám totiž rozhodnou o budoucích poslancích. Dát hlas straně, která 5 % nedosáhne, je ve výsledku stejné jako se voleb vůbec neúčastnit. Při praktickém rozhodování o této věci je dobré vycházet z předvolebních průzkumů. Pokud v průzkumech většiny agentur určitá strana dosahuje preferencí výrazně pod 5 %, je téměř jisté, že této hranice nedosáhne, takže i kdyby byl program takové strany sebelepší a její politici měli morální profil bez poskvrny, vládu v naší zemi neovlivní. Nejistou šanci na úspěch má i strana, která se v průzkumech pohybuje těsně okolo hranice 5 % – riziko zmaření hlasu odevzdaného této straně je znatelně vyšší než při volbě některé z větších stran.

Pozor na mandáty

Kromě hlasování pro stranu, která má rozumnou šanci překročit celorepublikově hranici 5 %, je důležité vyjít i ze skutečnosti, ve kterém kraji volíme. Podle počtu odevzdaných hlasů v jednotlivých krajích je totiž všech 200 mandátů (poslaneckých křesel) nejprve rozděleno mezi kraje a rozdělení mandátů mezi politické strany se odehrává v každém volebním kraji samostatně.

Volebních krajů máme 14. Počet mandátů rozdělovaných v jednotlivých krajích přitom není předem přesně znám, rozhodne se o něm až při samotných volbách. Pokud se ale během čtyř let od posledních voleb počet oprávněných voličů dramaticky nezmění, lze se dobře orientovat podle posledních výsledků. Pouze pokud by se volební účast v některých krajích významně změnila, mohl by se změnit i počet mandátů rozdělovaných v jednotlivých krajích. Taková změna je však málo pravděpodobná.

Tabulka A ukazuje, kolik hlasů bylo v krajích odevzdáno v roce 2006 a kolik mandátů se tedy v jednotlivých krajích rozdělovalo. Z toho vidíme, zda volíme v lidnatém kraji, na který připadá velký počet mandátů (Praha, Střední Čechy, některé moravské kraje – přes 20 mandátů), nebo v relativně malém kraji, kde je počet rozdělovaných mandátů malý

(Karlovy Vary 5, Liberec 8, Pardubice a Vysočina 10).

Systém rozdělování mandátů v rámci jednoho kraje je komplikovaný. Proto i rada, jak optimálně volit v rámci kraje, není snadná. Určitá vodítka však existují. Voliči v „lidnatých“ krajích s velkým počtem mandátů mohou volit i relativně menší strany – i ty totiž v těchto krajích mají poměrně slušnou šanci, že zde získají alespoň jeden mandát. Čím méně mandátů se ale v kraji rozděluje, tím větší je pravděpodobnost, že všechny hlasy menší strany propadnou a strana v něm nezíská ani jeden mandát. V těchto krajích je tedy rozumné volit některou z velkých stran. (Ideální by samozřejmě bylo, kdyby pravici reprezentovala jenom jedna velká strana. V takovém případě by počet propadlých hlasů byl minimální. Čím více je naopak pravice rozdrobená, tím větší počet hlasů propadá a tím méně mandátů pravice jako celek získá.)

Čím méně mandátů se v kraji rozděluje, tím větší je pravděpodobnost, že všechny hlasy menší strany propadnou a strana v něm nezíská ani jeden mandát.

Tabulka A s přehledem počtu hlasů a rozdělených mandátů podle krajů ve volbách v roce 2006

Číslo	Kraj	Počet registrovaných voličů	Počet odevzdaných platných hlasů	Volební účast v %	Počet krajských mandátů
1	Hl. m. Praha	963 199	668 625	69,42	25
2	Středočeský	943 840	615 135	65,17	23
3	Jihočeský	518 573	347 685	67,05	13
4	Plzeňský	453 899	294 195	64,82	11
5	Karlovarský	244 051	133 725	54,79	5
6	Ústecký	658 371	374 430	56,87	14
7	Liberecký	347 095	213 960	61,64	8
8	Královéhradecký	445 372	294 195	66,06	11
9	Pardubický	408 177	267 450	65,52	10
10	Vysočina	409 618	267 450	65,29	10
11	Jihomoravský	936 694	615 135	65,67	23
12	Olomoucký	519 383	320 940	61,79	12
13	Zlínský	480 215	320 940	66,83	12
14	Moravskoslezský	1 004 818	615 135	61,22	23
Kraje celkem		8 333 305	5 349 000	64,19	200

Uveďme opět příklad z voleb v roce 2006: Strana zelených (SZ) získala 6,3 % všech hlasů. V Libereckém kraji se rozdělovalo 8 mandátů. I když SZ v tomto kraji získala 9,6 % hlasů, což byl její nejlepší výsledek ze všech krajů, nezískala tu ani jeden mandát. Ve Středočeském kraji (23 mandátů) SZ získala 6,0 %, což bylo pod jejím celorepublikovým průměrem, přesto tu získala mandát.

Asi nejdůležitější lekce z voleb roku 2006 je tato: 6 % všech hlasů získaly malé strany, které nepřekročily hranici 5 procent. Polovinu z těchto hlasů získaly malé pravicové strany a čtvrtinu strany nezávislých kandidátů. Pokud by propadlé hlasy pravice (uvažujeme pouze explicitně pravicové strany SNK Evropští demokraté, Unie svobody-Demokratická unie a Pravý Blok) získala ODS, změnil by se výsledek voleb, jak ukazuje tabulka B.

Koalice ODS, KDU-ČSL a SZ původně o 100 mandátech, která po volbách sestavila vládu jen s podporou přeběhlíků z ČSSD a později neustála hlasování o důvěře, by získala 103 křesel oproti 97 mandátům levice, což by pohodlně stačilo na sestavení vlády bez ústupků přeběhlíkům a ani by nebylo nutné ztrácet čas a energii odražením Paroubkových buldočích útoků.

Doporučení pro optimální využití hlasu ve volbách jsou tedy následující:

- 1) určitě volme;
- 2) volme stranu, která má (s rezervou) šanci překonat hranici 5 %;
- 3) v menších krajích (pod 15 mandátů) volme větší strany, obzvláště však v nejmenších krajích s méně než 10 mandáty. Ve velkých krajích můžeme opatrně volit i menší strany, pokud je u nich solidní jistota, že hranici 5 % na celorepublikové úrovni překročí.

Tolik tedy k taktice, jak naložit s volebním hlasem.

Není strana jako strana

Své doporučení volit nové strany zdůvodňuje biskup Malý takto: „S každými volbami se přece v demokracii zabýváme zatuchlostí a náchylností ke korupci těch, kdo jsou u moci. Volíme nový tým, který slibuje být lepší. Často je to ovšem ten nejvíce populistický. Zřídka vyhrává tým, který by sliboval churchillovské *Pot*,

	výsledek voleb 2006	počet mandátů koalice/opozice	změna, pokud by hlasy neparlamentní pravice připadly ODS	rozdělení mandátů po změně	počet mandátů koalice/opozice
ODS	81	100	5	86	103
SZ	6			6	
KDU-ČSL	13	100	-2	11	97
ČSSD	74		-2	72	
KSČM	26		-1	25	

Tabulka B porovnává skutečné rozdělení mandátů ve volbách v roce 2006 s hypotetickým stavem, kdy by propadlé hlasy malých pravicových stran získala ODS

krev a slzy. A tak nejednou svými hlasy otevrou nepoučitelní voliči dveře k moci těm, kdo naslibují nesplnitelné, ale v tu chvíli věrohodně znějící.“

S tím nelze než souhlasit. Problém ovšem je, jak si vyložit onu „volbu nového týmu“ a „zbavení se zatuchlosti a náchylnosti ke korupci.“ Pokud je řečeno pouze A „nevolte velké strany“, a není řečeno B „ale malé volte pouze pokud mají (ve vašem kraji) šanci na úspěch“, pak takové doporučení nesplní svůj účel. Nepoučitelní jsou totiž nejen takoví voliči, kteří svými hlasy otevrou cestu k moci populistickým stranám, ale i takoví, kteří každé volby tvrdošijně zahodí svůj hlas volbou sice ideově čistě a účastí na politice zatím nezkorumpované, ale fakticky nezvolitelné strany.

Přitom není pravda, že by velké strany byly ve všem srovnatelné. Jistě, v každé z nich se najde dost politiků, kteří „službu veřejnosti“ považují za výnosné podnikatelské odvětví. Jak se ale věc má, když odhlédneme od konkrétních politiků? Jsou všechny strany skutečně zajedno v prosazování svobody a práv jednotlivců? Opravdu jim jde o vytvoření spravedlivé společnosti? Respektují soukromý majetek? Nakládají odpovědně se svěřenými prostředky, nebo jimi mrhají a kupují si za ně hlasy voličů? Co po stranách zůstane na konci volebního období? Prosperující země, nebo zbankrotovaný stát? Z takového srovnání určitě nevyjdou všechny strany stejně – pomysleme například jen na tu, která se nejvíc „červená“. Odpovědi na podobné otázky by nám proto měly usnadnit rozhodování o tom, která z nedokonalých politických stran by přeci jenom měla dostat přednost.

Preferenční hlasy

A jak se „zbavit zatuchlosti a náchylnosti ke korupci těch, kdo jsou u moci?“ Politiků, kteří kandidují za stranu, kterou bychom mohli případně volit, ale je za své zastupitele v žádném případě nechceme, se můžeme částečně zbavit pomocí preferenčních hlasů.

Každý volič může na volebním lístku zakroužkovat až čtyři kandidáty. Pokud některého kandidáta zakroužkuje alespoň 5 % voličů, poskočí na první místo kandidátky své strany a bude tak první v pořadí pro přidělování mandátů v daném kraji. Tímto způsobem je možné „vyšachovat“ ze hry konkrétní jednotlivce a zároveň hlasovat pro stranu, za kterou kandidují. Účinek kroužkování je samozřejmě nejistý. Pokud ale preferenční hlasy nevyužijeme, dáváme tím souhlas, aby mandáty byly rozděleny podle pořadí určeného stranami. Spíše než „volbou ne-

vyvolených“ by záslužnou aktivitou byla občanská iniciativa, která by organizovala voliče tak, aby se sjednotili při použití preferenčních hlasů.

K výše uvedeným doporučením proto připojme ještě čtvrté: využijeme možnost udělení preferenčních hlasů. Především v menších krajích tak můžeme dosáhnout toho, že mandát nezíská ten, kdo se neznámo jak probojoval na první místo kandidátky, ale ten, komu mandát chtějí dát sami voliči.

Václav Meloun

Václav Meloun
Absolvoval Matematicko-fyzikální fakultu UK v Praze, pracuje v oblasti financí. Ve volném čase se zabývá filosofií.

Především v menších krajích můžeme zakroužkováním kandidáta dosáhnout toho, že mandát nezíská ten, kdo se neznámo jak probojoval na první místo kandidátky, ale ten, komu mandát chtějí dát sami voliči.

Foto: prosebe.cz

JEAN-PAUL SARTRE: ATEISMUS DO DŮSLEDKU

Seriál Architekti kultury smrti (13)

Život muže, který se rozhodl vzít ateismus vážně, byl naplněn i přes obrovský věhlas beznadějí a zoufalstvím. To však nepřekáží tomu, aby byl ikonou nové levice.

Začátkem dvacátého století se oženil jistý francouzský vesnický lékař s dcerou velkostatkáře. Den po svatbě ke svému zděšení zjistil, že je jeho tchán na mizině. Znechucený muž se svou manželkou během čtyřiceti let manželství nepromluvil. Přestože u jídla komunikovali posunky a manželka označovala manžela slovy „můj nájemník“, měli spolu tři děti. Jedno z dětí tiché domácnosti Jean-Baptiste se oženil s dívkou, jejíž matka ji varovala před manželstvím a označovala ho za nekonečný řetězec obětí, v noci přerušovaný hrubostí. Krátce po svatbě se narodil roku 1905 syn. Jelikož Jean-Baptiste těžce onemocněl, matka dítě svěřila kojné a „spíš z povinnosti než z lásky“, jak nás tento syn později informoval, se o muže starala. Dítě v péči kojné téměř zemřelo na střevní katar. Toto osudem poznamenané dítě později vešlo ve známost jako Jean-Paul Sartre.

Jean-Paul Sartre. Foto: sjcalums.com

„Život je absurdní.“ Sartre

pouhým faktem, něčím, co je nad námi a proti nám. Oproti tomu svět vědomí poskytuje člověku svobodu.

Sartrova oddanost nespoutané svobodě byla doprovázena vztekem a nedostatkem sebeúcty, který vyvěral z nepřítomnosti otcovského vzoru. Dospívající Sartre byl hluboce nespokojen se vztahy ve svém okolí – ať už se jedná o matku, jejíž něžnost, vyznává se Sartre, ho učinila zženštilým, nebo děda, jenž vnuka přehnaně obdivoval. „Byl bych pouhým objektem, odsouzeným především k masochismu, kdybych uvěřil té rodinné komedii,“ napsal. O svém otci mluvil jako o tyranovi, který ho zplodil.

Modla literatury

Sartrovo odmítnutí otce jako podmínka osobní svobody se nutně přenáší do jeho odmítnutí Boha. Jeho ateismus není výsledkem filosofických úvah jako spíše logickým důsledkem výchovy. „Byl jsem veden k nevěře ne kvůli rozporným dogmatům, ale kvůli vlažnosti svého děda,“

poznámenal. Neuniklo mu pokrytectví, které bylo příliš průhledné: okázalé předvádění ctností a život plný nedovedně skrývaných neřestí, hlásání vznešené morálky a zcela odlišný každodenní život. „V okruhu naší rodiny nebyla víra ničím jiným než úředním jménem pro sladkou francouzskou svobodu.“

Jean-Paul Sartre se již jako předčasně zralý mládenec přimkl k náhradnímu náboženství, k beletrii: stal se z něho hotový mučedník „literárního náboženství“, od něhož si sliboval nesmrtelnost v podobě literární slávy. Vyrůstal v intelektuálním prostředí; chodil na proslulé Lyceum Jindřicha IV. a pokračoval na *École normale supérieure*, nejslavnější z francouzských „velkých škol“, založené během revoluce za účelem vzdělání vysokoškolských profesorů. Poté vyučoval na několika gymnáziích. Když dostal příležitost k studijnímu pobytu na Francouzském institutu v Berlíně, byl fascinován fenomenologickou filosofií.

Vášnivý bolševik

Začátkem druhé světové války bojoval v Alsasku, byl zajat a deset měsíců pobýval v zajateckém táboře. Tam zřejmě začala jeho inklinace ke komunismu. Popularita Sartra vrcholila po druhé světové válce, kdy přišel se svou slavnou přednáškou *Existencialismus je humanismus*. Vše, co v té době napsal, slavilo úspěchy: romány, divadelní hry, eseje. To mu umožnilo stát se spisovatelem na volné noze.

Od poloviny 40. let plamenně obhajoval komunismus, nekriticky obdivoval Sovětský svaz, který roku 1954 navštívil. Napsal, že zde vládne „absolutní svoboda kritiky“ a že „životní úroveň v SSSR převyšuje o třetinu životní úroveň Francie“. Teprve mnohem později přiznal, že šlo o účelové lži. Pěl chvalozpěvy na Castra („kubánská revoluce je přímou demo-

Citová pouta v podezření

Vlastní životopis *Les Mots (Slova)* odhaluje osobní a věcné pozadí řady Sartrových myšlenek a výpovědí. „Smrt otce byla v mém životě velkou událostí: matka se mohla vrátit ke svým povinnostem a mě se dostalo víc svobody,“ napsal. Protože otcové nutně zasahují do svobod svých dětí, soudil Sartre, nemůže existovat nic jako dobrý otec. „Na vině nejsou muži, ale otcovské pouto, které je zkažené. Není nic lepšího než plodit děti, ale jaká chyba je nějaké mít! Kdyby žil můj otec, nadiktoval by podmínky a pak by mě deptal.“ Není divu, že jeden z přátel tehdy třicetiletého Sartra poznamenal: „Vypadá to, jako bys neměl žádné rodiče.“

Údajný nesoulad mezi biologií a morálkou (např. mezi početím dítěte a jeho zodpovědnou výchovou) byl pro Sartra předobrazem nesmiřitelné roztržky, kterou popsál jako rozpor mezi světem hmoty a světem vědomí. Biologie je

kraci“), Tita i Maa; nesouhlasil s Chruščovovým odsouzením stalinismu na XX. sjezdu KSSS.

Když dosáhl vrcholu své slávy a měl dostat v roce 1964 Nobelovu cenu za literaturu, odmítl ji s tím, že spisovatel se nesmí stát institucí. Stal se ikonou studentských nepokojů v Paříži roku 1968; tehdy měl blízko ke krajnímu maoismu, dokonce ospravedlňoval terorismus či glorifikoval násilí. Ve vězení navštívil německého teroristu Baadera a napsal: „Revoluční režim se musí zbavit určitého počtu lidí, kteří jej ohrožují. A nevidím jiný způsob než je usmrtit.“

Ke konci života oslepl, mnoho ze svého radikalismu korigoval a zřekl se sympatií k Sovětskému svazu. Když roku 1980 zemřel, stal se jeho pohřeb celonárodní událostí a na hřbitov v pařížském Montparnassu jej doprovodilo třicet tisíc lidí.

Do hlubin ateismu

Ateismus tvoří jádro Sartrovy filosofie. Je tezí, kterou Jean-Paul Sartre předpokládá, spíše než dokazuje, a je jisté, že pramení z neblahé rodinné zkušenosti s náboženstvím. Ať je tomu jakkoliv, je ateismus v souladu se Sartrovým pojetím absolutní osobní svobody: pokud není Bůh, volnost lidského chování není omezena pravidly, příkazy ani omezeními.

Sartrovo ústřední filosofické dílo *Être et le néant (Bytí a nicota)* vyšlo v roce 1943. Dílo vychází z teze, že lidský život se odehrává ve světě, jenž nemá ani smysl, ani cíl. Nicota je součástí lidské existence, v níž člověk pocituje svou osamocenost.

Sartre tvrdí, že existence předchází podstatu. Toto tvrzení značí, že člověk je jinak, než jsou věci; tento rozdíl je možné vidět právě na vztahu existence a podstaty. Věcem je vlastní bytí v sobě samém (*être en soi*), naprosto nevztažené a zcela bezesmyslné. Takové věci jsou předmětem našeho vědomí. Oproti tomu člověka charakterizuje bytí pro sebe sama (*être pour soi*), transcendentní bytí určené vědomím a svobodou, která umožňuje člověku volit smysl sebe sama; člověk si starostí o vlastní smysl sám dává existenci. Lidská podstata není předem daná, protože není Bůh, který by ji předurčil. Člověk tedy svou podstatu teprve vědomě a svobodně dotváří; existencialismus

nutí člověka převzít plnou odpovědnost za svou existenci.

Bůh stvořil člověka ke svému obrazu, a tedy dává člověku přirozenost způsobem, jakým umělec naplňuje své dílo tvůrčí myšlenkou. To Sartre odmítá s tím, že pokud by Bůh existoval, stvořil by nás s předem danou přirozeností, čímž by popřel naši svobodu. Pokud Bůh neexistuje, není nikdo, kdo by nás zatížil jakoukoli zvláštní přirozeností. V důsledku toho jsme svobodnými bytostmi, jejichž existence předchází podstatu. Řečeno jednoduše a přímo, Sartre tvrdí, že neexistuje nic jako lidská přirozenost, protože neexistuje Bůh, který by ji předem určil.

Sartre tvrdí, že neexistuje nic jako lidská přirozenost, protože neexistuje Bůh, který by ji předem určil.

Absolutní svobodu však není snadné unést. Zodpovědnost za volbu je nesmírná. Svou volbou sebe sama volím, jací by měli být všichni ostatní. Volba je závazkem a svoboda neumožňuje o nic se opřít. Nevyhnutelným průvodním jevem uvědomění si nesmírnosti volby je úzkost, která svobodu provází. Sartre uzavírá: „Jsme sami, bez výmluv... Člověk je odsouzený ke svobodě.“

Peklo jsou ti druzí

Propast, kterou Jean-Paul Sartre vytváří mezi rovinou vlastního vědomí a vnějšího světa, byla tak hluboká, že se ukázala být nepřekročitelnou. Základní formou mezilidských vztahů se pro něj stává konflikt.

„Každý z nás je katem ostatních,“ konstatuje Sartre ve hře *Huis-clos* (česky *Za zavřenými dveřmi* nebo též *S vyloučením veřejnosti*). Sartre v této hře dochází ke chmurnému zjištění: na každého z nás čeká naše vlastní soukromé peklo. V jedné místnosti spolu debatují tři mrtví: novinář Garcin, popravený ve válce jako dezertér, lesbička – sebevražedkyně Inès a egoistická erotomanka – vražedkyně vlastního dítěte Estelle. Žádná z těchto postav se není ochotna vzdát svého mí-

nění o sobě. Žijí v pekle prokleti pohledem těch druhých, který je jim zrcadlem. Každý z nich je katem dvou zbývajících. Peklo jsou ti druzí.

Život jako absurdita

Na konci života se nechal slyšet: „Retropektivní iluze se rozpadla; mučednictví, spása, nesmrtelnost, vše chátrá, stavba se hroutí v troskách, lapil jsem Ducha Svatého do sklepa a pak jsem ho odtud vyhnal; ateismus je krutá, dlouhodobá záležitost: domnívám se, že jsem ji dovedl do konce. Vidím jasně, jsem vyveden z bludu, znám své opravdové úkoly, zasluhuji nesporně cenu za občanské chování; asi tak deset let jsem jako člověk, který se probouzí po uzdravení z dlouhého, hořkého a sladkého bláznovství, nepřestává se tomu divit, nedokáže si připomenout bez zasmání někdejší pomatenost a už neví, co se životem.“

Být sám ve světě bez Boha, bez přirozenosti, bez vedení a bez naděje je vskutku mučivé. „Život je absurdní,“ uzavírá. Na jiném místě píše: „Byl jsem opojen smrtí, protože jsem neměl rád život.“ Avšak ani sám autor tak drsné a bezútešné filosofické koncepce nemůže být se svým učením smířen. „Jsem odkázán jen na ty, kteří jsou odkázáni jen na Boha, a nevěřím v Boha,“ posteskl si. Sartrova filosofie je vnitřně rozporná. Skutečnost, že to Jean-Paul Sartre vidí, jakkoliv mlhavě, nabízí záblesk naděje.

V knize *The Gods of Atheism (Bohové ateismu)* píše P. Vincent Miceli, že Sartrova filosofie logicky a přímo vede k zoufalství a sebevraždě. „Jeho svět ateismu je královstvím nicoty zahalené do intelektuální temnoty, zmítající se v nenávisti ducha a zalidněné obyvateli, kteří zlořečí Bohu a ničí se navzájem v domyšlivých pokusech uchvátit jeho uprázdňené trůn.“ Toto bohužel není nadsázka, ale nevyhnutelný důsledek Sartrova uvažování, které tolik koresponduje se současnou kulturou smrti a zrcadlí se v ní.

Josef Mudra

(meztitulky redakce)

Seriál vzniká podle knihy Donald De Marco – Benjamin Wiker: The Architects of the Culture of Death. Ignatius Press, San Francisco 2004, ISBN 1-58617-016-3, 410 stran.

BŮH VE SVÁTOSTECH

Křesťanská oběť

Eucharistie má mezi svátostmi zvláštní postavení – je totiž nejen svátostí, ale je také obětí Nového zákona. Její obětinou i knězem je Ježíš Kristus. Mše svatá, když vstupuje do tajemství poslední večeře, zpřítomňuje na oltáři jeho obětování na kříži. Z Kristovy kalvárské oběti – z jeho utrpení a smrti a z jeho vnitřního úkonu sebeobětování – tak získává jak poslední večeře, tak i eucharistická oběť svou hodnotu, velikost a sílu.

Eucharistie má vzhledem k ostatním svátostem tu zvláštnost, že je nejen svátostí, ale i obětí Nového zákona. Staré pohan- ské oběti a oběti mojžíšského zákona, vyjadřující podrobenost člověka Božímu majestátu, byly jen předobrazem, sym- bolem oběti, kterou měl podat jediný prostředník mezi Bohem a lidstvem, Je- žíš Kristus, a skrze ni usmířit Boží hněv. Svátý Pavel srovnává činnost Krista, Ve- lekněze Nového zákona, s činností sta- rozákonních kněží a vystihuje ji takto: *Kristus přišel jako velekněz budoucích hodnot; prošel stánkem větším a dokona- lejším, který není udělán lidskýma ruka- ma... , a vešel jednou provždy do svatyně, ne s krví kozlů a telat, ale se svou vlastní krví, a tím nám získal věčné vykoupení. Jestliže už samo pokropení krví kozlů, býků a popel z jalovice posvěcuje ty, kteří jsou nečistí, k čistotě těla, čím spíše krev Krista, který skrze věčného Ducha sám sebe přinesl Bohu jako oběť bez poskvr- ny, očistí naše svědomí od mrtvých skut- ků, abychom mohli sloužit Bohu živému* (Žid 9,11–14).

Pouto jednoty mezi poslední večeří, Kalvárií a oltářem

Při poslední večeři, na Kalvárii a na oltáři nalezneme téhož kněze, který je zá- rově obětí – Krista, který podává sám sebe Bohu v oběť líbeznou. Mezi posled- ní večeří, Kalvárií a oltářem je tajemné pouto jednoty, které vychází z totožnosti obětujícího a obětovaného. Protestantis- mus se snažil odmítnout mši svatou jako oběť Nového zákona, a tak popřel nejen Kristův příkaz daný apoštolům při po- slední večeři: *To číňte na mou památku,* nýbrž i staletou tradici, která ve slavení

eucharistie viděla skutečnou oběť Nové smlouvy. Doba sice přiděla oltární oběť krásným rouchem obřadů, ale základní prvky oběti Nového zákona byly a jsou vždy stejné: je to stálé obnovování po- slední večeře a tajemné zpřítomňování oběti na kříži, jíž Kristus zachránil lid- stvo a smířil je se svým Otcem.

Tajemství poslední večeře

Mše svatá jako oběť je tedy především obnovováním poslední večeře Páně, která byla skutečnou obětí. Kristus při ní obětuje Bohu to, co dává apoštolům. Dává jim však pod způsoby chleba a vína sám sebe. Obětuje se tedy, ale nikoli apoštolům, nýbrž za apoštoly. Jeho tělo a jeho krev jsou tu skutečně navzájem rozděleny, a tím je mysticky naznačena Kristova smrt, k níž brzy do- jde. Kristus se obětuje nebeskému Oci, přijímaje už předem bolestnou smrt, kterou tajemně naznačuje oddělením krve od těla. A pak dává apoštolům po- žívat z obětního daru, jímž je sám, čímž doplňuje svou oběť prvkem, který náleží k její úplnosti.

Při poslední večeři se tedy Kristus připodobňuje obětnímu daru podáva- nému Bohu za spásu svých učedníků. Je obětníkem a stává se obětním darem, a tak začíná již v onom okamžiku své bo- lestné umučení.

Ježíš Kristus se obětuje jako výkupná žertva na odpuštění hříchů. Vždyť ostat- ně Syn člověka přišel, aby dal život na vy- koupení za mnohé. Ovšem v této chvíli nebyla ještě zabita božská žertva, ale ve skutečnosti se již vydala svému Oci, aby byla prolita její krev za hříchy lidstva. A jestliže se v této chvíli uskutečňuje od-

Foto: TS ČBK

Eucharistie je obětí, protože zpřítomňuje oběť kříže, protože je její památkou a protože přivlastňuje její ovoce. (KKC 1366)

Foto: Flickr, Lawrence OP

puštění hříchů, tak proto, že smírná oběť již nyní začala a bude co nevidět dokonána na kříži.

Kalvarský kříž a oltář

Tak jako poslední večeře, i mše svatá jako oběť má svůj význam ve vztahu k oběti kalvarské. Nelze ji oddělit od kříže, je s obětí na kříži nutně a podstatně spjata, ale přitom není pouze jejím představováním. Vztah mešní a kalvarské oběti nejlépe vyjádřil Tridentský koncil: *Vždyť jde o jednu a tutéž oběť, a sám Ježíš ji přináší skrze službu kněží, on, který jednoho dne obětoval na kříži sám sebe: různý je pouze způsob, jímž se oběť přináší* (DS 1743). Tím je jasně zdůrazněna totožnost mezi obětníkem a obětním darem na kříži a na oltáři, která zaručuje mešní oběti její cenu. Mešní oběť je právě tak skutečná, jako byla oběť kalvarská, i když způsob, jakým je podávána Bohu, je odlišný.

Oběť mše svaté zpřítomňuje Kristovu oběť na Kalvárii

V okamžiku mše svaté je na oltáři zpřítomněna Kalvárie. Je tu přítomen týž Kristus, jenž za nás jednou zemřel na kříži krvavou smrtí. Co činilo jeho smrt obětí, byl především vnitřní úkon jeho svaté duše obětující se pro lidstvo, přijímající ochotně a dobrovolně smrt z rukou katanů. Kristus je obětníkem svým

Protestantismus se snažil odmítnout mši svatou jako oběť Nového zákona, a tak popřel nejen Kristův příkaz daný apoštolům při poslední večeři: *To čiňte na mou památku, nýbrž i staletou tradici, která ve slavení eucharistie viděla skutečnou oběť Nové smlouvy.*

vnitřním úkonem vůle, vydáním svého těla, dobrovolným podáním svého života, které začalo v okamžiku, kdy na sebe vzal lidské tělo. Na kříži, kde dobrovolně umírá za veškeré lidstvo, vyvrcholila jeho oběť, která ve skutečnosti začala ve chvíli jeho vtělení.

V okamžiku mše svaté je zpřítomněna Kalvárie na oltáři a v duši přítomného Krista je týž úkon sebeobětování, který učinil tak drahocennou jeho smrt. Tak jako se Kristus po celý svůj život dával v oběť nebeskému Otci, tak jako se mu vrcholným způsobem obětoval na kříži, tak se mu vnitřním úkonem své duše dává na oltáři a stále znovu mu podává svou krev, jednou prolitou. Proto je mše

svatá podstatně táž oběť, již přinesl Kristus na Kalvárii. S ní souvisí, z ní čerpá, prodlužuje ji až do konce věků, její plody rozdává.

Vnitřní úkon sebeobětování v duši Ježíše Krista byl podstatnou věcí v oběti kalvarské a je podstatnou věcí v oběti oltáře. Oběť je však poněkud více než jen pouhé darování, je třeba nějakého úkonu, ritu, obřadu, kterým by byl tento dar podán Bohu jako oběť. Proto hledáme jak v oběti na Kalvárii, tak v oběti mešní něco, co činí obyčejné darování skutečnou obětí.

Na Kalvárii byla vnějším výrazem Kristova vnitřního sebedarování jeho bolestná smrt. Tato smrt je pečeti jeho oběti, stvrzením jeho vůle, jeho vnitřního obětování celého života za lidstvo. A táž smrt jakožto výraz naprostého sebeobětování je mysticky zpřítomněna, tajemným způsobem naznačena při oběti mešní. Kristus už netrpí, neumírá, neprolévá svou krev; zůstává sice nezměněn vnitřní úkon jeho duše, jímž se obětuje, ale skutečná smrt, kterou vytrpěl, je pouze tajemně naznačena odděleným proměňováním chleba v tělo a vína v krev.

Ježíš Kristus, jenž je přítomen na oltáři a jenž se obětuje vnitřním úkonem duše, už nemůže zemřít, jeho tělo je neschopno utrpení. Odděleným proměňováním chleba v tělo a vína v krev je naznačena jeho smrt, při níž se oddělila krev od těla.

Eucharistická oběť tedy není v pravém slova smyslu obnovováním oběti kalvarské, protože je s ní totožná, a táž věc se neopakuje. Není také v pravém slova smyslu pokračováním oběti na kříži, protože věc, která je dokončená, nepokračuje. Říkáme proto, že mši svatou je *zpřítomněna* Kalvárie na oltáři, jako by se právě nyní před našimi zraky konala kalvarská oběť na oltáři. I Při mši svaté jsme jako u paty kříže, na němž umírá Kristus. Účastníme se onoho slavného epilogu velké tragédie, kdy Kristus zakončil svůj život slovy: *Dokonáno jest*. Ale jako na kříži, tak zde na oltáři musíme hlavní pozornost obracet k vnitřnímu úkonu Kristova sebeobětování, který je navenek vyjádřen na kříži skutečnou smrtí, kdežto na oltáři jen smrtí mystickou.

Troji oběť Kristova

Vidíme tedy, jak navzájem souvisí trojí oběť Kristova: při poslední večeři, na Kalvárii a na oltáři katolických chrámů. Jak poslední večeře, tak eucharistická oběť se obrací k oběti na kříži, od níž se jim dostává ceny a velikosti. Na kříž myslel Kristus, když se při poslední večeři dával apoštolům; a na kříž myslí Kristus, když pokračuje ve svém obětování nebeskému Otci při mši svaté. Veškerá síla mešní oběti pochází z kříže, ze skutečné smrti Kristovy, z jeho bolesti a muk, ale jen mší svatou jako obětí Nového zákona

se nám dostává všeho, co pro nás Kristus získal a co potřebujeme na cestě spásy. Touto obětí pak Církev spolu s Kristem Boha chválí, jemu děkuje, jeho usmiřuje a od něho si vyprošuje vše, co potřebuje k duchovnímu prospěchu.

*Reginald M. Dacík OP
Věrouka pro laiky V.
Krystal, Olomouc 1948
redakčně upraveno*

Poznámky

¹ Říkáme-li, že na oltáři je zpřítomněna Kalvárie, nemyslíme, že je tu přítomna pouze

morálně tak, jako si myšlenkou zpřítomníme vzdáleného přítele. Je zpřítomněna, protože Kristus je skutečně na oltáři, v jeho duši je skutečný úkon sebeobětování a jeho smrt je mysticky naznačena odděleným proměňováním.

ThDr. Reginald Maria Dacík OP (1907–1988), český teolog, redaktor, publicista, kněz dominikánského řádu

Kněz a pastorec v digitálním světě. Nová média ve službě Slovu

Dokončení ze str. 6

víjet a uvádět do života pastorec, která oživuje a zpřítomňuje Boha v současném světě a předkládá náboženskou moudrost minulosti jako bohatství, z něhož lze čerpat, abychom důstojně žili současnost a lépe připravovali budoucnost? Zvláštní úlohou zasvěcené osoby, která pracuje v médiích, je připravovat cestu pro nová setkání, neustále dbát o kvalitu lidských vztahů a věnovat pozornost člověku a jeho skutečným duchovním potřebám. Mohou tak člověku, žijícímu v této naší „digitální“ době, nabízet potřebná znamení, aby poznal Pána, a umožnit růst v očekávání a naději a setkání s Božím Slovem, které zachraňuje a napomáhá celkovému rozvoji člověka. Boží Slovo pak bude moci proniknout na nespočetné křižovatky v husté spleti dálnic, které brázdí kyberprostor, a potvrdit Boží domovské právo v každé době, aby Bůh mohl prostřednictvím nových forem komunikace kráčet ulicemi měst, zastavit se na prahu domovů i srdcí a znovu opakovat: „Hle, stojím u dveří a klepu. Kdo uslyší můj hlas a otevře dveře, k tomu vejdu a budu jíst u něho a on u mě“ (Zj 3,20).

Ve svém loňském poselství jsem povzbuzoval ty, kdo jsou zodpovědní za komunikační procesy, aby podporovali kulturu úcty k důstojnosti a hodnotě lidské osoby. Je to jedna z cest, na nichž

má Církev vykonávat „diakonii kultury“ na dnešním „digitálním kontinentě“. Je třeba s evangeliem v rukou i v srdci zdůrazňovat, že je nutné nadále připravovat cesty, které vedou k Božímu Slovu, věnovat přitom zvláštní pozornost hledajícím a zájem o hledání dokonce povzbuzovat jako první krok evangelizace. Od oka-

...v oblasti médií musí kněz při kontaktu s digitálním světem nechat vyniknout své srdce zasvěceného člověka...

mžiku, kdy nové prostředky umožňují navázat kontakt s věřícími jiných náboženství, s nevěřícími i s lidmi kterékoli kultury, musí mít pastorec v digitálním světě na zřeteli také ty, kteří nevěří, jsou znechuceni, i ty, kdo v srdci touží po absolutnu a pravdě, které nepominou. Snad je možné předpokládat, že tak jako prorok Izaiáš dospěl k představě domu modlitby pro všechny národy (srov. Iz 56,7), i web může vytvořit prostor – jako „nádvorní pohanů“ jeruzalémského chrámu – pro ty, kdo Boha dosud nepoznali.

Rozvoj nových technologií a celý digitální svět představují ve svém rozsahu velké bohatství pro lidstvo jako celek i pro člověka v jedinečnosti jeho bytí, ale i pod-

nět ke konfrontaci a dialogu. Vystupuje však do popředí rovněž jako velká příležitost pro věřící. Žádná cesta totiž nemůže a nesmí být uzavřena tomu, kdo se ve jménu zmrtvýchvstalého Krista snaží být stále blíž člověku. Nová média přece nabízejí především kněžím stále nové a nedozírné perspektivy pastorec a vybízejí je k tomu, aby využili univerzální rozměr Církve k utvoření rozsáhlého a skutečného společenství, aby byli v dnešním světě svědky stále nového života, který se rodí z naslouchání evangeliu Ježíše, věčného Syna, který přišel mezi nás, aby nás zachránil. Nesmíme však zapomenout, že plodnost kněžské služby pramení především ze setkání s Kristem, kterému nasloucháme v modlitbě, s Kristem, kterého hlásáme kázáním a svědectvím života, kterého známe, milujeme a vysluhujeme ve svátostech, především v Nejsvětější svátosti a ve svátosti smíření.

Znovu vás, drazí kněží, vyzývám, abyste moudře využili jedinečné příležitosti, které moderní komunikace nabízí. Kéž vás Pán učiní zanícenými hlasateli dobré zvěsti i na novém *areopagu*, umožněném současnými komunikačními prostředky.

S tímto přáním vám vyprošuji ochranu Matky Boží a svatého faráře arského a s láskou uděluji každému apoštolské požehnání.

*Ve Vatikánu 24. ledna 2010, na svátek sv. Františka Saleského
Benedictus PP. XVI
(TS ČBK)*

Několik politických předsudků

Ad: Volební matematika pro konzervativní voliče

Poté, co jsem se seznámil s obsahem článku pana Václava Melouna, který vychází v tomto čísle, nemohu jinak, než mu oponovat. Rád bych totiž uvedl svůj pohled na několik „volebních“ mýtů, z nichž se některé v jeho textu objevují.

Hlavní (chápejte: jediná) občanská povinnost katolíka je jít k volbám.

Toto vnímání velmi degraduje roli lidí (katolíků zvláště) na vytváření společného dobra, protože omezuje jejich účast ve veřejném životě na několik minut jednou za pár let. Každý má naopak podle míry svých darů přiměřeně kultivovat společnost a politiku po dobu celého roku – ať už účastí ve stranách, kontaktováním politiků a redakcí, peticemi, účastí v místních zastupitelstvech (zvláště ženy v domácnostech) atd.

Volit malé strany je špatné, protože se do politiky nedostanou a hlas se ztratí.

Tento názor by byl pravdivý, pokud by se jednalo o úplně poslední volby. Probíhají-li ale prakticky každé dva roky (parlament, senát, zastupitelstva), tak je takto odevzdaný hlas snad nejdůležitějším poselstvím vládnoucím politikům, jaká politika se má dělat. Proto i když tento hlas nemá přímý podíl na výkonu moci, z dlouhodobého hlediska přispívá k nápravě víc než „rozumný“ hlas odevzdaný lhostejným vládcům. Navíc i když malá strana neprojde, může získat alespoň procento hlasů, dosáhnout na státní dotace a pak důležitěji ovlivňovat klima ve společnosti a dávat naději na změnu.

Až budeme mít víc hlasů, začneme prosazovat rozhodující morální hodnoty.

Pokud strana otevřeně nehájí nepopulární hodnoty od počátku, nebude to dělat, ani když hlasy získá. Hrozilo by jí totiž o to víc, že by o získané hlasy přišla. Navíc by ona strana (jako KDU-ČSL) musela mít přes 50 % hlasů (což se nikdy nikomu nepodařilo), protože jinak by se při hlasování o hodnotové otázky ostatní proti ní spojili a přehlasovali, jak se to

pravidelně děje v Evropském parlamentu straně EPP (Evropská lidová strana).

Vždy jsme hlasovali správně, proto nás volte.

Velké strany, které mají reálný vliv na výsledek hlasování, a jejich postoj odrážejí většinové mínění, stačí hodnotit opravdu pouze jen hlasování. U stran malých spočívá jejich smysl hlavně v předávání a vysvětlování hodnot (důstojnost lidského života, rodiny...). Síla jejich hlasu je totiž příliš malá na prosazení hodnot hrubou silou. Pokud politici malých stran pro vysvětlování svých hodnotových postojů aktivně nehledají příležitost (články, diskuse, návrhy zákonů...) a nejsou schopni se obhájit, předávají nutně svou pasivitou poselství, že se jedná o hodnoty nábožensko-iracionální, fanatické nebo ryze subjektivní. To celou společnost vede ke zlu a znemožňuje nápravu. Dobré hlasování pak toto způsobené zlo nevyváží, protože pouze zpomaluje pád do propasti, aniž však existuje důvod pro změnu kurzu. Pomalý a setrvalý pád společnost paralyzuje, lidé si ochabně zvykají na jed. (Přehled politického působení věřících politiků viz <http://zakony.prolife.cz>)

Je ale třeba volit menší zlo, proto volme raději stávající (lhostejné) věřící politiky.

Tato představa ukazuje na malost, ochablost a beznaděj. Volit lhostejné věřící politiky může být naopak větším zlem než volit preferenčními hlasy pohany se zdravými názory. Řadu posledních let je to levice (Zelení, ČSSD), která aktivně podporuje otevřená zla (eutanazii, homoagendu, sexuální výchovu, rivalitu pohlaví, omezování svobod, masivní zadlužování atd.). Proto podle mého názoru pro menší zlo stačí volit jakoukoli pravicovou stranu, protože ti sami od sebe nechtějí budovat ráj na zemi.

Ale politici za to nemohou. Doba je zlá...

Stačí se podívat na počty veřejných projevů věřících politiků k základním etickým tématům. Buď jsou tak neschopní, anebo jsou lhostejní. Nikdo z nich se nesnaží

Modlitba za národ a jeho představitele

Všemohoucí věčný Bože,
na přímluvu svatého Václava,
dědice české země,
přijmi naše prosby za ty,
kteří nám vládnou:

dej jim ducha moudrosti
a prozíravosti;
ať respektují Tvůj spravedlivý řád,
hájí lidskou důstojnost
a život každého člověka
od početí až do přirozené smrti;

ať podporují zdravou rodinu
založenou na celoživotním
věrném svazku muže a ženy;

ať poctivě spravují svěřený
majetek
a svým jednáním dávají
dobrý příklad celé společnosti;

ať jsou zodpovědní vůči dalším
generacím,
probouzejí touhu po dětech
a jejich dobré výchově.

Nás pak naplňuj Svatým Duchem
a veď ke svědomitosti,
abychom svým životem přispívali
ke šťastné budoucnosti národa
a zodpovědně rozhodovali.

O to prosíme skrze Krista,
našeho Pána.
Amen.

dobu změnit. Člověk jde do veřejného života buď aby dával (dělal v podstatě touto formou misie nebo – jako nevěřící – filantropii), nebo aby bral. Svět ale nekončí letošními volbami a pro mnoho lidí toužících po obnově naší země může být naopak posláním pomáhat vzniku nových stran, zakotvených opravdu v přirozeném právu a usilujících o obnovu společnosti. Protože ani jedna z 25 stran, které se účastní voleb, nerespektuje přirozeno-právní rozměr, shrnutý např. v sociální nauce Církve.

Radim Ucháč, HPŽ ČR

Poznámka k týdnu

Konzervativci narůžovo

Po třinácti letech vyhráli ve Velké Británii konzervativci. Dalo by se očekávat, že strana toho jména bude jednoznačně chránit základní hodnoty – třeba právě ohledně rodiny a ochrany lidského života – a konzervativní volič se tak bude moci spolehnout, že dává svůj hlas pro lepší budoucnost. Jenomže i o jakýchkoli konzervativcích platí, že je poznáme ani ne tak podle jména jako po ovoci.

Všude na světě se dnes dělí tábory potenciálních vítězů a poražených na konzervativní, liberální a socialistické. Každý z nich má svá specifika. Jedním z nejdůležitějších kritérií pro příznivce konzervativců bývá vztah k hodnotám, které lze snad zhustit do tří pojmů: občanská svoboda, důstojnost a práva člověka (v naší civilizaci pak na prvním místě ochrana lidského života od početí do přirozené smrti) a obrana a podpora rodiny. Dalo by se očekávat, že strana, která se odedávna jmenuje konzervativní a má bohatou historii sahající až do 17. století, jednoznačně chrání jasná stanoviska a volič si tak může být jist, že jeho hlas je hlasem pro smysluplnou budoucnost. Zdá se však, že – jak tomu je ostatně v mnoha jiných ohledech – je Anglie zas o něco napřed před ostatními, kteří pomalu kapitulují před zelenou diktaturou, ohleduplností k imigraci a totalitarismem liberalismu. Svědčí pro to skutečnost,

kteřá pravděpodobně stála jednoho zástupce britských konzervativců sněmovní křeslo. Když se v předvolebním zápasu kandidát Philipp Landner vyslovil, že homopropagandu nepovažuje za rozdíl od aktuálního stanoviska své Konzervativní strany za normální, partaj jej vyloučila. V médiích ze strany lídrů britských konzervativců zaznívá stále častěji, že je třeba diskriminovanou skupinu homosexuálů podporovat a bránit její práva. Slabí britští homosexuálové se ovšem nespokojili s tím, že Landner nebude ve volbách kandidovat. Tak ho svou klikou na ministerstvu připravili i o jeho profesi učitele. Vůdce konzervativců David Cameron plně podporuje „boj za práva homosexuálů“ a v červenci vyše člena své strany (v médiích označeného za „homoexperta“) Nicka Herberta na EuroPride – průvod homosexuálů Varšavou. Má přívězt reálné zkušenosti a nové poznatky pro posílení prohomosexuální pozice do své

strany. Polské zástupce Práva a spravedlnosti (kteří spolu s britskou Konzervativní stranou a českou ODS tvoří jednu frakci v Evropském parlamentu) má za úkol „naučit toleranci“. A za co konzervativci Philippa Landnera stáhli z voleb a dali ho všanc homosexuální lobby? Jako konzervativce si dovolil říci nejen to, že „homosexualita není normální chování“, ale dodal ze „zkušeností učitele a člověka, který chce podporovat rodičovská práva a povinnosti a odpovědnost pedagogů“. Proto odmítá, aby se v osnovách objevovalo, že „homosexuální dvojice je alternativou tradiční rodině“. Jeho šéf Cameron však konzervativní stanovisko ve své straně nechce. Je to pokrokář. V roce 2008 například zvedl ruku pro zákon o vytváření lidsko-zvířecích zárodků pro výzkumné účely. Je opravdu třeba důsledně dávat pozor na to, koho volíme. A nedat na název či historické zázemí partaje.

Zdeňka Rybová

LITURGICKÁ ČTENÍ

16. 5.	Neděle	Sk 7,55–60, Žl 97, Zj 22,12–14.16–17.20, Jan 17,20–26 7. neděle velikonoční		
17. 5.	Pondělí	Sk 19,1–8, Žl 68, Jan 16,29–33 sv. Paschal Baylon	20. 5.	Čtvrtek Sk 22,30;23,6–11, Žl 16, Jan 17,20–26 sv. Klement M. Hofbauer, sv. Bernardin Sienský
18. 5.	Úterý	Sk 20,17–27, Žl 68, Jan 17,1–11a sv. Jan I.	21. 5.	Pátek Sk 25,13b–21, Žl 103, Jan 21,15–19 sv. Ondřej Bobola
19. 5.	Středa	Sk 20,28–38, Žl 68, Jan 17,11b–19 sv. Petr Celestýn	22. 5.	Sobota Sk 28,16–20.30–31, Žl 11, Jan 21,20–25 sv. Julie

Res Claritatis MONITOR – zpravodajský týdeník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Fotografie bez uvedení zdroje pocházejí z Flickr.com. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/5500. Šéfredaktor: Mgr. Michaela Freiová. Redaktoři: Mgr. Dagmar Kopecká, Mgr. Ondřej Vaněček. Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová, Mgr. Matyáš Zrno. Teologický poradce: P. Mgr. Pavel Mayer OP. Objednávky: Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 15 Kč, což pro tento rok činí 675 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.